

Asia: VN/4728/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö.

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa opetus- ja kulttuuriministeriön asetusluonnoksesta ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteiksi.

Kuntaliitto korostaa, että rahoituksen laskennalliset perusteet, korotus- ja painotuskertoimet eivät lisää ammatillisen koulutuksen kokonaisrahoitusta valtion talousarviossa. Ne vain kohdentavat ja jakavat rahoitusta järjestelmän sisällä. Tämän vuoksi keskeistä on, että ammatillisen koulutuksen valtion talousarviossa oleva kokoaan määräraha on riittävä.

Kuntaliitto korostaa, että, rahoitusjärjestelmän tarkoitus on mahdollistaa toimintalainsäädännön mukaisen koulutuksen järjestäminen. Rahoitusjärjestelmän tulee huomioida vain keskeisimmät kustannuksia aiheuttavat tekijät. Kuntaliitto pitää kuitenkin kannatettavana sitä, että rahoitusjärjestelmään sisältyy kannustavia elementtejä.

TE- ja kotoutumispalveluiden siirryttyä kuntien vastuulle ammatillisen koulutuksen vaikuttavuus ja tuloksellisuus vaikuttavat kuntien elinvoimaan ja talouteen. Rahoitusjärjestelmän tulee kannustaa kohdentamaan koulutusta julkisen talouden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuntaliitto pitää esitettyjä muutoksia pääosin kannatettavia ja oikeansuuntaisia.

Rahoitusjärjestelmän vaikutuksia on kuitenkin erittäin vaikea arvioida, rahoitusjärjestelmän suhteellisuuden ja monimutkaisuuden vuoksi. Kuntaliitto katsoo, että käytettävissä olisi pitänyt olla simulointityökalu ja koulutuksen järjestäjäkohtaiset laskelmat.

Kuntaliitto katsoo, että ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskennallisten perusteiden ohjausvaikutusta tulee seurata ja tarvittaessa tehdä muutoksia siihen.

Kuntaliitto pitää hyvänä, että rahoituksen laskennallisissa perusteissa huomioidaan opiskelijoiden lähtötaso.

Kuntaliitto pitää sekä opiskelija- että työelämäpalautteita ja niiden perustella tehtäviä kehittämistoimenpiteitä erittäin tärkeinä. Rahoituksen laskennallisina perusteina palautteet eivät

kuitenkaan ole perusteltu. Näin ollen Kuntaliitto katsoo, että ne tulisi poistaa rahoituksen perusteista.

Lausuntonne koskien asetuksen 1 §:ää (opiskelijavuoteen kuuluvat päivät)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 2 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 3 §:ää (lähtötason painokertoimet)

Lähtötasokerroin on rahoitusjärjestelmässä uusi elementti ja painokertoimet perustuvat valmistelussa tehtyyn harkintaan. Kuntaliitto katsoo, että erityisesti lähtötason painokertoiminen vaikutusta tulee seurata ja tarvittaessa arvioida niiden suuruutta uudelleen.

Lausuntonne koskien asetuksen 4 §:ää (kustannusryhmä- ja muut painokertoimet) ja liitettä

-

Lausuntonne koskien asetuksen 5 §:ää (korotuskertoimet)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 6 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 7 §:ää (suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä oleva suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskentatapa mahdollisesti lisää ns. suoritteiden tehtailua.

Lausuntonne koskien asetuksen 8 §:ää (työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 2 lukua (opiskelijapalaute)

Opiskelijapalautetta ja sen perusteella tehtäviä kehittämistoimenpiteitä voitaisiin sen sijaan käsitellä esimerkiksi toiminnanohjauksen kokeilun mukaisissa opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän välisissä neuvotteluissa.

Opiskelijapalautetta ja sen perusteella tehtäviä kehittämistoimenpiteitä voitaisiin sen sijaan käsitellä esimerkiksi toiminnanohjauksen kokeilun mukaisissa opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän välisissä neuvotteluissa.

Lausuntonne koskien asetuksen 3 lukua (työelämäpalaute)

Kuntaliitto pitää työelämäpalautetta ja sen perusteella tehtävää kehittämistyötä erittäin tärkeänä. Työelämäpalaute on kuitenkin rahoituksen laskentaperusteena huono elementti, joten Kuntaliiton käsityksen mukaan se tulisi poistaa.

Työelämäpalautetta ja sen perusteella tehtäviä kehittämistoimenpiteitä voitaisiin sen sijaan käsitellä esimerkiksi toiminnanohjauksen kokeilun mukaisissa opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän välisissä neuvotteluissa.

Kallio-Savela Maarit
Suomen Kuntaliitto ry